

TÍCH HỢP NỘI DUNG ĐẤU TRANH PHẢN BÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH TRONG GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

INTEGRATING THE CONTENT OF COUNTERING WRONG AND HOSTILE VIEWS INTO POLITICAL THEORY TEACHING TODAY

Ngô Bằng Linh*

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng, Việt Nam¹

*Tác giả liên hệ / Corresponding author: linhnb0209@gmail.com

(Nhận bài / Received: 07/12/2025; Sửa bài / Revised: 31/3/2026; Chấp nhận đăng / Accepted: 24/4/2026)

DOI: 10.31130/ud-jst.2026.24(4).700

Tóm tắt - Tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay là yêu cầu gắn với nhiệm vụ xây dựng thế giới quan khoa học, niềm tin và bản lĩnh chính trị cho người học. Trên cơ sở làm rõ sự cần thiết của việc gắn truyền thụ lý luận với nhận diện, phân tích và bác bỏ các luận điệu xuyên tạc trong quá trình giảng dạy, bài viết khảo sát thực trạng triển khai ở các loại hình đào tạo lý luận chính trị trên ba phương diện: nội dung, phương pháp và hiệu quả tác động. Từ đó, đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng tích hợp trong chương trình, phương pháp giảng dạy và môi trường giáo dục, góp phần thiết thực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

Từ khóa - Đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch; tích hợp; giảng dạy lý luận chính trị

1. Đặt vấn đề

Đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, thường xuyên và cấp thiết trong toàn bộ đời sống chính trị - xã hội. Trong điều kiện hiện nay, tác động đa chiều của tình hình thế giới, khu vực, trong nước, cùng sự phát triển mạnh mẽ của chuyển đổi số và không gian mạng, đã làm gia tăng tốc độ lan truyền của các luồng thông tin phức tạp, trong đó có những nội dung xuyên tạc, phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, hạ thấp vai trò lãnh đạo của Đảng, gây nhiễu loạn nhận thức và làm suy giảm niềm tin chính trị.

Giảng dạy lý luận chính trị có chức năng truyền bá, củng cố hệ thống tri thức nền tảng; hình thành thế giới quan khoa học, phương pháp luận biện chứng; bồi dưỡng bản lĩnh, niềm tin và năng lực nhận thức, hành động cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, sinh viên và quần chúng. Tuy nhiên, nếu hoạt động giảng dạy chỉ dừng lại ở truyền đạt “cái đúng” mà thiếu nội dung, phương pháp chỉ ra “cái sai”, thiếu tổ chức đối thoại và phân biện trước những luận điệu xuyên tạc đang tồn tại ngay trong đời sống xã hội cũng như trên không gian mạng, thì hiệu quả giáo dục chính trị - tư tưởng khó đáp ứng yêu cầu tình hình mới.

Thời gian qua, bên cạnh những kết quả tích cực, việc tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị ở một số nơi còn

Abstract - Integrating content aimed at countering wrongful and hostile views into political theory teaching today is a requirement closely associated with the task of building learners' scientific worldview, political conviction, and political steadfastness. On the basis of clarifying the necessity of linking theoretical instruction with the identification, analysis, and refutation of distorted arguments within the teaching process, the article examines the current state of implementation across different forms of political theory education in three main aspects: content, methods, and effectiveness. From this basis, it proposes solutions to improve the quality of such integration in curricula, teaching methods, and the educational environment, thereby making a practical contribution to protecting the Party's ideological foundation in the new situation.

Key words - Refutation; wrongful and hostile views; integration; teaching; political theory

mờ nhạt; nội dung chưa được kết cấu thành cấu phần đủ rõ; phương pháp dạy học còn nặng truyền thụ một chiều; kiểm tra, đánh giá chưa chú trọng năng lực vận dụng lý luận để phân tích, phân biện trong tình huống cụ thể. Những hạn chế đó ảnh hưởng trực tiếp tới chất lượng giáo dục - đào tạo và hoạt động xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp. Vì vậy, tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay là vấn đề đặt ra cấp thiết, đồng thời mang ý nghĩa lâu dài.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Sự cần thiết tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay

Thứ nhất, xuất phát từ vị trí, vai trò của đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị.

Giảng dạy lý luận chính trị không chỉ truyền đạt chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, mà cốt lõi là hình thành cho người học thế giới quan duy vật biện chứng và phương pháp nhận thức khoa học. Khi có nền tảng ấy, người học không tiếp nhận kiến thức theo lối thuộc lòng, mà biết nhìn vào bản chất sự vật, phân biệt đúng - sai, khoa học - phản khoa học. Đây là cơ sở trực tiếp để hình thành bản lĩnh chính trị và “sức đề kháng tư

¹ Political Academy, Ministry of National Defence, Hanoi, Vietnam (Ngo Bang Linh)

tưởng”, giúp người học không dao động trước thông tin xấu độc, không bị cuốn theo những cách diễn giải xuyên tạc, đồng thời có khả năng đấu tranh với các luận điệu phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, xuyên tạc tư tưởng Hồ Chí Minh, bác bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng.

Đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch không phải một nội dung đứng ngoài bài giảng, mà là phương diện gắn chặt với chức năng của giảng dạy lý luận chính trị. C.Mác và Ph.Ăngghen nhấn mạnh: “Lý luận cũng sẽ trở thành lực lượng vật chất, một khi nó thâm nhập vào quần chúng” [1, tr.580]. Hồ Chí Minh cũng đặt việc học lý luận trong yêu cầu của thực tiễn cách mạng: “Trước hết, Đảng ta tổ chức trường học lý luận cho cán bộ là để nâng cao trình độ lý luận của Đảng ta đặng giải quyết sự đòi hỏi của nhiệm vụ cách mạng và tình hình thực tế của Đảng ta, để Đảng ta có thể làm tốt hơn công tác của mình, hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ cách mạng vĩ đại của mình” [2, tr.90]. Giảng dạy lý luận chính trị gắn chặt với hoạt động nhận diện và bác bỏ cái sai giúp biến tri thức thành niềm tin, lập trường và năng lực hành động một cách vững chắc. Tích hợp nội dung đấu tranh phản bác trong giảng dạy lý luận chính trị vì thế giúp người học chủ động phòng ngừa “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa”, củng cố niềm tin vào chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, biết tiếp nhận thông tin có chọn lọc.

Thứ hai, xuất phát từ sự chống phá ngày càng tinh vi của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư tưởng, lý luận.

Hiện nay, các thế lực thù địch ít khi bộc lộ trực diện, mà thường ngụy trang dưới các danh nghĩa như “phản biện”, “góp ý”, “học thuật”, “dân chủ”, “nhân quyền”, thậm chí nhân danh khoa học để gieo rắc hoài nghi, làm lệch chuẩn nhận thức chính trị. Chúng lợi dụng mạng xã hội, nền tảng số, tài khoản ẩn danh, kỹ thuật cắt ghép, trí tuệ nhân tạo để sản xuất và phát tán thông tin sai lệch với tốc độ rất nhanh. Nhiều luận điệu không phủ nhận trực tiếp, mà len lỏi qua xuyên tạc lịch sử, bôi đen thực tiễn, lợi dụng hạn chế trong quản lý xã hội để quy kết thành bản chất chế độ, từ đó làm xói mòn niềm tin từ bên trong. Trong môi trường như vậy, người học rất dễ hoang mang nếu chỉ có tri thức lý luận chung mà thiếu kỹ năng nhận diện thù đoạn và phản bác các lập luận sai trái.

Tình hình đó làm cho việc tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch vào giảng dạy lý luận chính trị trở thành một yêu cầu tất yếu. Bởi lẽ, trước những phương thức chống phá ngày càng tinh vi, ẩn khuất và biến hóa, nếu bài giảng chỉ dừng ở truyền thụ những nguyên lý, quan điểm, kết luận đúng đắn mà không đồng thời chỉ ra cái sai, cái ngụy biện, cái xuyên tạc đang len lỏi trong đời sống xã hội và trên không gian mạng, thì người học rất dễ rơi vào tình trạng biết đúng mà không đủ sức bảo vệ, nhận diện được vấn đề là sai nhưng không đủ khả năng phản bác. Trung ương Đảng chỉ rõ: “Kết hợp giữa “xây” và “chống”; “xây” là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài; “chống” là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách” [3]. Trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay, “chống” không đứng ngoài quá trình “xây”, mà phải đi ngay trong quá trình truyền thụ lý luận, để từ đó giúp người học nâng cao năng lực nhận diện thù đoạn chống phá, biết kiểm chứng thông tin, phát hiện thuật ngụy biện, củng cố bản

lĩnh chính trị, vững niềm tin khoa học, có kỹ năng phản bác tốt, bảo đảm cho việc đấu tranh đạt chất lượng, hiệu quả tốt.

Thứ ba, xuất phát từ yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp giáo dục - đào tạo và xây dựng đội ngũ cán bộ trong giai đoạn phát triển mới.

Hiện nay, “Cục diện thế giới đang chuyển biến nhanh, phức tạp chưa từng có theo hướng đa cực, đa trung tâm, đa tầng, phân mảnh và phân tuyến mạnh. Hoà bình, hợp tác, phát triển vẫn là xu thế lớn, song đứng trước nhiều thách thức mới” [4, tr.77]. Cạnh tranh chiến lược, cạnh tranh công nghệ, chuyên đổi số, trí tuệ nhân tạo và đấu tranh trên không gian mạng đang làm môi trường tư tưởng, môi trường giáo dục và môi trường công tác thay đổi sâu sắc. Ở trong nước, yêu cầu tinh gọn bộ máy, nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, xây dựng chính quyền số, xã hội số và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên đang đặt ra đòi hỏi mới, cao hơn đối với giáo dục - đào tạo. Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22/8/2025 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo nêu rõ yêu cầu: “Giáo dục, đào tạo phải bảo đảm “học đi đôi với hành”, “lý thuyết gắn liền với thực tiễn”, “nhà trường gắn liền với xã hội”” [5]. Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương yêu cầu “Thực hiện nghiêm túc chế độ học tập, bồi dưỡng lý luận chính trị và cập nhật kiến thức mới cho cán bộ” [6], đồng thời đòi hỏi đội ngũ cán bộ phải “kiên quyết bảo vệ nền tảng tư tưởng, Cương lĩnh, đường lối của Đảng, Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước; nhận thức và hành động thống nhất về tư tưởng chính trị, tổ chức và đạo đức; kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch” [7].

Do đó, giảng dạy lý luận chính trị hiện nay không thể chỉ dừng ở việc truyền đạt những nguyên lý, quan điểm, đường lối một cách khái quát, mà phải hướng vào bồi dưỡng cho người học năng lực vận dụng lý luận để lý giải những vấn đề nảy sinh trong thực tiễn, giữ vững định hướng chính trị trước các luồng thông tin đa tạp, đồng thời biết nhận diện, phân tích và bác bỏ những luận điệu xuyên tạc, phủ nhận nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong điều kiện không gian mạng trở thành môi trường tác động trực tiếp đến nhận thức, thái độ và hành vi chính trị, việc tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch vào giảng dạy lý luận chính trị chính là một phương thức cụ thể để gắn lý luận với thực tiễn, gắn đào tạo với yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh, có năng lực tư duy độc lập, có sức đề kháng tư tưởng và khả năng hoàn thành nhiệm vụ trong giai đoạn phát triển mới. Nói cách khác, đây không chỉ là yêu cầu riêng của công tác tư tưởng, mà còn là một nội dung thuộc chất lượng giáo dục - đào tạo và hiệu quả xây dựng đội ngũ cán bộ hiện nay.

2.2. Thực trạng tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay

Về tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong các môn học thuộc chương trình đào tạo lý luận chính trị

Ở Việt Nam hiện nay, giảng dạy lý luận chính trị được tiến hành trong ba loại hình cơ bản: (1) giảng dạy các môn lý luận chính trị trong các cơ sở giáo dục đại học, cao đẳng; (2) đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ trong hệ thống các trường chính trị; và (3) các chương trình bồi dưỡng lý luận chính trị dành cho đối tượng Đảng, đảng viên mới, đoàn viên, quần chúng ưu tú. Mặc dù, khác nhau về đối tượng, thời lượng và mục tiêu trực tiếp, cả ba loại hình này đều thống nhất cao ở yêu cầu truyền đạt, củng cố và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thông qua hệ thống tri thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, chủ trương, quan điểm của Đảng. Thực tiễn cho thấy, nội dung giảng dạy lý luận chính trị thời gian qua về cơ bản đã bảo đảm tính chính thống, tính hệ thống và sự thống nhất về tư tưởng. Các chương trình, giáo trình được xây dựng bám sát văn kiện của Đảng, góp phần khẳng định vai trò chủ đạo của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong đời sống tinh thần xã hội. Ở nhiều cơ sở đào tạo, nội dung giảng dạy đã từng bước gắn lý luận với yêu cầu thực tiễn xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước và bảo vệ Tổ quốc, qua đó tạo cơ sở nhận thức quan trọng cho người học trong việc tiếp cận các vấn đề chính trị - xã hội đương đại.

Tuy nhiên, những vấn đề thuộc về đấu tranh phân bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cơ bản chỉ được kết cấu thành những đơn vị kiến thức rất nhỏ, và chủ yếu nằm ở phần liên hệ vận dụng trong các chuyên đề, bài giảng lý luận chính trị. Nội dung giảng dạy ở nhiều nơi vẫn thiên về trình bày hệ thống khái niệm, phạm trù và kết luận lý luận, trong khi các nội dung trang bị trực tiếp tri thức và kỹ năng nhận diện, phân tích, phân bác quan điểm sai trái, thù địch chưa được xây dựng thành cấu phần rõ ràng, có tính hệ thống. Thực tế, “chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh chưa cao; tri thức kinh điển chưa được coi trọng đúng mức; một số quan điểm, học thuyết của các nhà kinh điển chậm được nghiên cứu, nhận thức một cách đầy đủ” [8], dẫn đến “Việc học tập lý luận chính trị tuy có nhiều cố gắng nhưng vẫn chưa đáp ứng yêu cầu” [9, tr.172].

Về phương pháp đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị

Thời gian qua, công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị đã có những chuyển biến tích cực về phương pháp; công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị được đổi mới cả về nội dung và phương pháp; tăng cường quản lý, kỷ luật trong giảng dạy, học tập; chất lượng đào tạo, bồi dưỡng được nâng lên. Ở nhiều cơ sở đào tạo, yêu cầu về đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận chính trị được đặt ra rất cao, mạnh dạn sử dụng những phương pháp hiện đại như mô hình lớp học đảo ngược, phương pháp dạy học đảo chiều, phương pháp truy vấn, “tân công nào bộ”... Trong những năm gần đây, “các trường chính trị tinh, thành phố đã tích cực triển khai hình thức đào tạo trực tuyến nhằm thích ứng với xu thế chuyển đổi số và yêu cầu thực tiễn” [10], giúp mở rộng không gian giảng dạy lý luận chính trị, tạo điều kiện tiếp cận đa dạng nguồn tư liệu chính thống, đồng thời đặt ra yêu cầu cao hơn đối với việc trang bị cho người học năng lực chọn lọc, kiểm chứng và phân bác thông tin sai lệch.

Mặc dù vậy, lối giảng dạy nặng về truyền thụ một chiều vẫn chiếm ưu thế, coi trọng hoàn thành khối lượng kiến thức hơn là tổ chức đối thoại, tranh luận và phản biện. Khi đối diện với các vấn đề phức tạp, nhạy cảm về tư tưởng, có tình trạng lựa chọn cách trả lời an toàn, tránh va chạm, làm giảm hiệu quả giáo dục đấu tranh tư tưởng. Ở chiều ngược lại, cũng xuất hiện một số cách tiếp cận mang tính áp đặt, công kích trực diện, thiếu lập luận thuyết phục, khiến người học khó tiếp nhận và chuyển hóa thành niềm tin vững chắc. Một nghiên cứu về thực trạng giáo dục lý luận chính trị cho sinh viên các trường đại học ở Việt Nam tiến hành năm 2023 đánh giá: “Hình thành “sự miễn dịch” của sinh viên đối với các quan điểm sai trái, thù địch, phát triển kỹ năng và tích cực tham gia vào cuộc đấu tranh tư tưởng, lý luận, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là mục tiêu, là chuẩn đầu ra của chương trình giáo dục lý luận chính trị cho sinh viên. Tuy nhiên, mục tiêu này chưa được hoặc rất ít được thể hiện, phản ánh, kết cấu trong nội dung, chương trình, giáo trình, cũng như lồng ghép vào các bước, các giai đoạn của quá trình giảng dạy: từ soạn bài đến giảng bài; từ lên lớp lý thuyết đến thảo luận nhóm, nghiên cứu thực tế, thực tập; từ kiểm tra, thi học phần đến viết tiểu luận, khóa luận...” [11].

Về hiệu quả tích hợp nội dung đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị

Thực tiễn cho thấy, gắn giảng dạy lý luận chính trị với đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ và phát triển Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, làm cho hệ tư tưởng của Đảng, lý tưởng xã hội chủ nghĩa chiếm vị trí chủ đạo trong đời sống tinh thần xã hội. Nhiều cơ sở đào tạo đại học, trường chính trị và trung tâm bồi dưỡng chính trị đã có những cách làm tích cực, góp phần củng cố niềm tin chính trị và nâng cao ý thức trách nhiệm của người học trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Tuy nhiên, mức độ chuyển hóa tri thức lý luận thành khả năng phân tích, phản biện và bác bỏ các quan điểm sai trái trong những tình huống cụ thể còn hạn chế. Người học dù “biết” lý luận nhưng chưa đủ tự tin và bản lĩnh để vận dụng lý luận vào thực tiễn đấu tranh trên không gian mạng và trong đời sống xã hội. Thậm chí vẫn còn hiện tượng như trước đây Hồ Chí Minh đã cảnh báo: “học sách vở Mác - Lênin, nhưng không học tinh thần Mác - Lênin. Học để trang sức, chứ không phải để vận dụng vào công việc cách mạng” [2, tr.611]. Do đó, “một bộ phận cán bộ, đảng viên bản lĩnh chính trị không vững vàng, suy thoái về tư tưởng chính trị, còn hoài nghi, mơ hồ về mục tiêu, lý tưởng của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta” [9, tr.168].

2.3. Giải pháp tích hợp nội dung đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng đối với nhiệm vụ tích hợp nội dung đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị

Cấp ủy, tổ chức đảng trong các cơ sở giáo dục, đào tạo và bồi dưỡng lý luận chính trị tổ chức quán triệt, triển khai nghiêm túc các nghị quyết, kết luận của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư liên quan trực tiếp đến giáo dục lý luận chính trị và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, trọng tâm là Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22/8/2025 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo; Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân; Chỉ thị số 23-CT/TW ngày 09/02/2018 của Ban Bí thư về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới. Trên cơ sở đó, cụ thể hóa nội dung bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng vào nghị quyết lãnh đạo công tác giáo dục - đào tạo, chương trình công tác hằng năm, kế hoạch giảng dạy các môn lý luận chính trị, gắn chặt với yêu cầu đổi mới giáo dục, tinh gọn bộ máy và chuyển đổi số hiện nay. Đồng thời, cần xây dựng và hoàn thiện các quy định cụ thể về nhiệm vụ tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong hoạt động giảng dạy lý luận chính trị. Nội dung này cần được đưa vào quy chế chuyên môn, quy định xây dựng chương trình, giáo án, thẩm định bài giảng, kiểm tra giảng dạy và đánh giá chất lượng đào tạo. Khi đã được thể chế hóa thành quy định bắt buộc, việc tích hợp sẽ đi vào nền nếp, thống nhất, khắc phục tình trạng thực hiện tùy hứng, thiếu đồng bộ giữa các cơ sở đào tạo.

Phân công cấp ủy viên phụ trách, theo dõi lĩnh vực giảng dạy lý luận chính trị; tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị tư tưởng trong nhà trường; chỉ đạo tổ chức sinh hoạt chuyên đề, tọa đàm khoa học gắn với những vấn đề tư tưởng, văn hóa nổi lên trong thực tiễn. Phát huy vai trò của cơ quan quản lý đào tạo đối với công tác tham mưu, hướng dẫn chuyên môn thống nhất về việc tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong chương trình, giáo trình, đề cương bài giảng các môn lý luận chính trị; đưa nội dung này thành tiêu chí bắt buộc trong kiểm tra, đánh giá chất lượng giảng dạy, dự giờ, thao giảng và xét thi đua, khen thưởng. Chỉ đạo tổ chức tập huấn chuyên môn cho đội ngũ giảng viên về phương pháp tích hợp nội dung đấu tranh tư tưởng phù hợp với từng đối tượng người học, từng loại hình đào tạo, bảo đảm tính khoa học, thuyết phục và hiệu quả.

Hai là, xây dựng, tích hợp nội dung phản bác quan điểm sai trái, thù địch vào chương trình, tài liệu, giáo trình giảng dạy lý luận chính trị hiện nay

Quán triệt sâu sắc quan điểm: “Đổi mới căn bản nội dung, chương trình, phương pháp giáo dục lý luận chính trị theo hướng khoa học, sáng tạo, hiện đại và gắn lý luận với thực tiễn” [9, tr.235], nội dung và chương trình giảng dạy lý luận chính trị cần được rà soát thường xuyên, chủ động cập nhật những vấn đề các thế lực thù địch tập trung chống phá, nhất là trong bối cảnh chuyển đổi số, bùng nổ thông tin và tác động ngày càng sâu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, toàn cầu hóa. Việc tích hợp không nên dừng ở

việc bổ sung một vài ví dụ minh họa trong bài giảng, mà cần được thể hiện ngay trong cấu trúc chương trình, tài liệu và giáo trình theo từng chủ đề, từng bài học, từng đối tượng đào tạo. Trong mỗi nội dung lớn cần xác định rõ những vấn đề dễ bị xuyên tạc, những luận điệu sai trái thường gặp, định hướng lập luận phản bác và các căn cứ lý luận, thực tiễn để giảng viên, người học có cơ sở triển khai thống nhất. Làm như vậy sẽ giúp nội dung đấu tranh phản bác đi vào chương trình một cách chính quy, ổn định, tránh chắp vá, dàn trải hoặc lặp lại cơ học.

Đối với giảng dạy lý luận chính trị trong các trường đại học, cao đẳng, nội dung các học phần cần gắn lý luận nền tảng với những biểu hiện cụ thể của quan điểm sai trái, thù địch như các vấn đề về chủ quyền quốc gia, dân chủ, nhân quyền, kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa... Đối với đào tạo trung cấp, cao cấp lý luận chính trị cho cán bộ, nội dung chương trình điều chỉnh theo vị trí việc làm, chức trách, nhiệm vụ của người học, tập trung vào các vấn đề tư tưởng gắn với quản lý nhà nước, công tác xây dựng Đảng, cải cách hành chính, tinh gọn bộ máy, xây dựng chính quyền số và phục vụ nhân dân. Các vấn đề đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng được tích hợp trực tiếp vào nội dung học tập về đường lối, chủ trương, chính sách, gắn với yêu cầu xử lý tình huống thực tiễn trong lãnh đạo, quản lý. Đối với các chương trình bồi dưỡng lý luận chính trị cho đối tượng Đảng, đảng viên mới, đoàn viên, thanh niên, nội dung được thiết kế theo mô-đun ngắn, chú trọng trang bị kỹ năng nhận diện thông tin sai trái, kỹ năng đấu tranh, phản bác trên môi trường truyền thông mới.

Ba là, phát huy vai trò của đội ngũ giảng viên trực tiếp tích hợp nội dung đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị

Các học viện, nhà trường, cơ sở đào tạo lý luận chính trị cần tập trung nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị bảo đảm đủ về số lượng, vững về chất lượng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, trình độ chuyên môn sâu và năng lực sư phạm đáp ứng yêu cầu bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới. Thực hiện đồng bộ công tác tuyển chọn, tạo nguồn, quy hoạch nhằm “Xây dựng cho được đội ngũ giáo viên lý luận chính trị tâm huyết, yêu nghề, tuyệt đối trung thành, có niềm tin, có kiến thức mới gắn với thực tiễn. Đây là nhân tố quyết định sự thành công của việc tiếp tục đổi mới học tập lý luận chính trị trong nhà trường” [12]. Phát huy vai trò của các khoa, bộ môn lý luận chính trị trong việc trực tiếp bồi dưỡng giảng viên về nội dung, phương pháp và kỹ năng đấu tranh tư tưởng. Duy trì nền nếp sinh hoạt chuyên môn, sinh hoạt khoa học gắn với những vấn đề lý luận và thực tiễn đang đặt ra, nhất là các vấn đề dễ bị xuyên tạc, phù nhận trên không gian mạng. Quan tâm bảo đảm điều kiện làm việc, chế độ, chính sách đối với đội ngũ giảng viên lý luận chính trị. Tổ chức cho giảng viên đi nghiên cứu thực tế tại các địa phương, cơ sở, đơn vị, gắn giảng dạy với tổng kết thực tiễn.

Cùng với đó, cần tăng cường tổ chức các chương trình, lớp tập huấn chuyên sâu về công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho đội ngũ giảng viên lý luận chính trị.

Nội dung tập huấn cần cập nhật các phương thức, thủ đoạn chống phá mới; hướng dẫn kỹ năng nhận diện, phân tích, phân bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng và trong tình huống sự phạm cụ thể. Thông qua các lớp tập huấn này, giảng viên không chỉ được bổ sung tri thức mới mà còn nâng cao khả năng xử lý linh hoạt những vấn đề tư tưởng nảy sinh trong quá trình giảng dạy. Chú trọng phát huy ý thức tự học, tự bồi dưỡng và rèn luyện bản lĩnh chính trị của mỗi giảng viên. Trong bối cảnh thông tin đa chiều, nhiều quan điểm sai trái, thù địch được che đậy hết sức tinh vi, giảng viên lý luận chính trị phải thường xuyên cập nhật tri thức mới, nâng cao năng lực phân tích, phân biện và xử lý tình huống tư tưởng phát sinh trong giảng dạy. Đồng thời, giữ vững phong cách sự phạm mẫu mực, nhất quán giữa lời nói và hành động, giữa nội dung giảng dạy và lối sống, tác phong công tác, qua đó tạo sức thuyết phục bền vững đối với người học.

Bốn là, đổi mới mạnh mẽ phương pháp đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị

Việc đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch phải được tiến hành thông qua những phương pháp sự phạm phù hợp, tổ chức trên cơ sở tăng cường đối thoại, nêu vấn đề và xử lý các tình huống tư tưởng cụ thể. Giảng viên cần chủ động đặt người học vào những tình huống tư tưởng đang tồn tại trong đời sống xã hội và trên không gian mạng, qua đó hướng dẫn cách tiếp cận, phân tích và bảo vệ quan điểm đúng đắn bằng lập luận khoa học. Các phương pháp như thảo luận tình huống, phân tích trường hợp điển hình, đối thoại trực tiếp về những biểu hiện xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng giúp quá trình phân bác quan điểm sai trái, thù địch diễn ra ngay trong hoạt động nhận thức của người học.

Trong đổi mới phương pháp, cần phân biệt rõ phương pháp “chống” và phương pháp “vừa xây vừa chống”. “Chống” là trực diện nhận diện, phân tích, bác bỏ các luận điệu sai trái, thù địch bằng căn cứ khoa học, thực tiễn và tính chiến đấu của lý luận. “Vừa xây vừa chống” là trong quá trình phân bác, đồng thời bồi đắp thế giới quan khoa học, củng cố niềm tin, định hướng giá trị và phương pháp tiếp cận đúng đắn cho người học, để người học không chỉ bác bỏ cái sai mà còn đứng vững trên cái đúng. Cùng với đó, phương pháp đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị cần được mở rộng trên môi trường số. Việc sử dụng học liệu điện tử, diễn đàn học thuật trực tuyến và các nền tảng số không chỉ nhằm đổi mới hình thức dạy học, mà còn tạo điều kiện để người học rèn luyện kỹ năng tiếp cận, chọn lọc, kiểm chứng thông tin và bảo vệ quan điểm đúng đắn trong môi trường truyền thông đa chiều.

Đổi mới phương pháp đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giảng dạy lý luận chính trị cũng đòi hỏi điều chỉnh cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập. Thay vì chủ yếu đánh giá mức độ ghi nhớ kiến thức, cần chú trọng đánh giá khả năng vận dụng lý luận để phân tích, lý giải và bảo vệ các vấn đề tư tưởng, chính trị cụ thể. Việc đánh giá gắn với năng lực lập luận, phân biện và bảo vệ quan điểm

đúng đắn sẽ phản ánh thực chất mức độ chuyển hóa tri thức lý luận thành bản lĩnh chính trị và niềm tin tư tưởng của người học, qua đó nâng cao hiệu quả bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngay trong quá trình giảng dạy lý luận chính trị.

Năm là, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh góp phần nâng cao hiệu quả tích hợp nội dung đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch trong giảng dạy lý luận chính trị

Các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị tập trung xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, coi đây là điều kiện trực tiếp bảo đảm hiệu quả đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giảng dạy lý luận chính trị. Hoàn thiện hệ thống thiết chế văn hóa trong nhà trường; củng cố, kiện toàn các tổ chức, lực lượng làm công tác giáo dục - đào tạo, bảo đảm đủ số lượng, cơ cấu hợp lý, hoạt động nền nếp theo quy định. Quan tâm xây dựng các mối quan hệ sự phạm trong nhà trường, nhất là quan hệ giữa giảng viên, giáo viên với người học, giữa khoa giảng dạy với cơ quan quản lý theo đúng điều lệ, quy chế, đồng thời thấm đượm tinh thần nhân văn, dân chủ, kỷ cương và trách nhiệm chính trị. Xây dựng và thực hiện nghiêm quy tắc ứng xử văn hóa học đường và văn hóa số trong cơ sở đào tạo. Phát huy vai trò của các tổ chức đảng, đoàn thể, hội đồng khoa học, câu lạc bộ học thuật, diễn đàn trao đổi học thuật để tạo không gian sinh hoạt tư tưởng tích cực, lành mạnh cho người học.

Trên không gian mạng, các cơ sở đào tạo chủ động xây dựng và sử dụng hiệu quả các kênh truyền thông chính thống để lan tỏa thông tin tích cực, cung cấp tri thức lý luận chuẩn mực, định hướng nhận thức và dư luận trong người học. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng trong phát hiện, xử lý thông tin sai trái, xuyên tạc tác động đến đội ngũ học viên, sinh viên và cán bộ tham gia học tập lý luận chính trị. Đầu tư xây dựng, bổ sung cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học theo hướng hiện đại; tăng cường ứng dụng khoa học, công nghệ và đẩy mạnh chuyển đổi số trong tổ chức hoạt động giảng dạy, sinh hoạt học thuật và quản lý đào tạo.

3. Kết luận

Tích hợp đấu tranh phân bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giảng dạy lý luận chính trị hiện nay là yêu cầu khách quan, xuất phát từ vai trò trung tâm của giảng dạy lý luận chính trị trong việc hình thành thế giới quan, nhân sinh quan, niềm tin và bản lĩnh chính trị cho người học. Trong bối cảnh tình hình mới với nhiều yếu tố tác động đan xen, nhiệm vụ này càng trở nên quan trọng, đòi hỏi phải được thực hiện một cách chủ động, thường xuyên và có chiều sâu trong toàn bộ quá trình giảng dạy. Đề hoạt động này đạt chất lượng, hiệu quả cao, cần triển khai đồng bộ các giải pháp về nhận thức, nội dung, chương trình, đội ngũ giảng viên, phương pháp giảng dạy và môi trường giáo dục. Đồng thời, cần có sự tham gia của tất cả các chủ thể tạo sức mạnh tổng hợp, thông qua đó góp phần lan tỏa chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của toàn xã hội./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] K. Marx and F. Engels, *Complete Works*, vol.1, Hanoi: National Political Publishing House - Truth, 1995
- [2] H. C. Minh, *Complete Works*, vol.11, Hanoi: National Political Publishing House - Truth, 2011.
- [3] Communist Party of Vietnam, *Resolution on strengthening Party building and rectification; preventing and repelling deterioration in political ideology, morality and lifestyle, and manifestations of "self-evolution" and "self-transformation" within the Party*, No.04-NQ/TW, 2014.
- [4] Communist Party of Vietnam, *Documents of the 14th National Congress*, vol.I, Hanoi: National Political Publishing House - Truth, 2026.
- [5] Communist Party of Vietnam, *Resolution of the Politburo on Breakthrough Development in Education and Training*, No. 71-NQ/TW, 2025.
- [6] Communist Party of Vietnam, *Resolution of the Central Committee on focusing on building a contingent of cadres at all levels, especially at the strategic level, with sufficient qualities, competence, and prestige to meet the requirements of their tasks*, No. 26-NQ/TW, 2018.
- [7] Central Committee of the Communist Party of Vietnam, *Regulation on standards for positions of officials under the management of the Party Central Committee, the Politburo and the Secretariat, and the framework of standards for leadership and management positions at all levels*, No. 365-QĐ/TW, 2025.
- [8] Secretariat of the Communist Party of Vietnam, *Directive on continuing to renew and improve the quality and effectiveness of studying, researching, applying, and developing Marxism-Leninism and Ho Chi Minh Thought in the new context*, No. 23-CT/TW, 2018.
- [9] Communist Party of Vietnam, *Documents of the 13th National Congress*, vol.II, Hanoi: National Political Publishing House - Truth, 2021.
- [10] N. V. Sy, "Digital Transformation to Enhance the Quality of Political Theory Teaching at Provincial and Municipal Political Schools Today", lyluanchinhtri.vn, May 13, 2025, <https://lyluanchinhtri.vn/chuyen-doi-so-de-nang-cao-chat-luong-giang-day-ly-luan-chinh-tri-o-cac-truong-chinh-tri-tinh-thanh-pho-hien-nay-6867.html> [Accessed January 08, 2026].
- [11] Luong Khac Hieu, "Current Situation and Experiences in Political Theory Education for Students at Vietnamese Universities Today", lyluanchinhtrivatruyenthong.vn, May 22, 2023. [Online]. Available: <https://lyluanchinhtrivatruyenthong.vn/thuc-trang-va-kinh-nghiem-giao-duc-ly-luan-chinh-tri-cho-sinh-vien-cac-truong-dai-hoc-o-viet-nam-hien-nay-p27421.html> [Accessed January 08, 2026].
- [12] Secretariat of the Communist Party of Vietnam, *Conclusion on Continuing to Renew the Study of Political Theory in the National Education System*, No. 94-KL/TW, 2014.